

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 5. juna 2017. godine
Br. ref.:RK 1085/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI148/16

Podnosilac

Mitat Qovanaj

**Ocena ustavnosti odluke CP. br. 1976/13 Osnovnog suda u Prizrenu
od 22. maja 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Mitat Qovanaj sa prebivalištem u Prizrenu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Egzon Qovanaj.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku CP. br. 1976/13 od 22. maja 2014. godine Osnovnog suda u Prizrenu (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom je navodno povređeno pravo podnosioca zahteva garantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članovima 6. i 13. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP), članom 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1 [Zaštita imovine] Protokola br. 1 uz EKLjP, kao i članom 54. Ustava.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 19. decembra 2016. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 30. decembra 2016. godine, podnosilac je podneo dodatna dokumenta Sudu.
7. Dana 16. januara 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Snezhanu Botusharovu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Surroy (predsedavajući), Ivan Čukalović i Bekim Sejdiu.
8. Dana 6. marta 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega informaciju o tome da li je uložio žalbu protiv odluke CP. br. 1976/13 od 29. avgusta 2014. godine. Kopija zahteva je poslata i Osnovnom sudu u Prizrenu.
9. Dana 16. marta 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo pismo, navodeći da nije uložio žalbu protiv odluke CP.br. 1976/13 od 29. avgusta 2014. godine.
10. Dana 5. maja 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je ovlašćen od strane svog oca podneo tužbu Okružnom sudu u Prizrenu, tražeći potvrđivanje vlasništva i naknadu kao rezultat eksproprijacije imovine u regionu Vrbnice.

12. Dana 10. juna 1985. godine, Okružni sud u Prizrenu je (presuda Cp. br. 292/83) potvrdio vlasništvo nad eksproprisanim parcelama i obavezao Savezni sekretarijat za hidro- privredu "Drini i Bradhë" (u daljem tekstu: tuženi) da isplati podnosiocu zahteva određen iznos novca kao naknadu. Protiv ove odluke, tuženi je uložio žalbu Vrhovnom sudu.
13. Dana 24. decembra 1985. godine, Vrhovni sud Kosova je odbacio žalbu tuženog, kao neosnovanu, i potvrdio gore navedenu presudu Okružnog suda od 10. juna 1985. godine.
14. Dana 19. septembra 2013. godine, podnosilac je podneo zahtev za izvršenje presude Okružnog suda u Prizrenu C. br. 292/83 od 10. juna 1985. godine.
15. Dana 24. marta 2014. godine, Osnovni sud je (odluka C. br. 1976/13) usvojio zahtev podnosioca za izvršenje presude Okružnog suda u Prizrenu od 10. juna 1985. godine.
16. Dana 8. aprila 2014. godine, Opština Prizren je podnela prigovor protiv gore navedene odluke Osnovnog suda zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Pored toga, Opština Prizren je obrazložila svoj prigovor, navodeći da je zahtev za izvršenje podnet nakon roka koji je propisan zakonom. Podnosilac zahteva nije podneo odgovor na prigovor Opštine Prizren.
17. Dana 22. maja 2014. godine, Osnovni sud je (odluka Cp. br. 1976/13): I Usvojio prigovor Opštine Prizren kao osnovan; II Odbacio zahtev podnosioca za izvršenje presude od 10. juna 1985. godine kao neosnovan i III Ukinuo odluku Cp. br. 1976/13 od 24. marta 2014. godine i poništio sve radnje u vezi sa postupkom izvršenja.
18. Osnovni sud je zasnovao svoju odluku pozivanjem na odredbe zakona na snazi o izvršenom postupku i obligacionim odnosima.
19. Osnovni sud je utvrdio: *"[...] u vezi sa zastarevanjem zahteva u postupku izvršenja, i u članu 361, stavu 1 Zakon o obligacionim odnosima [u daljem tekstu: ZOO], koji se odnosi na zastarele zahteve od strane suda ili ostalih nadležnih organa, kaže se: „Svi zahtevi koji su zastareli punosnažnom odlukom suda ili odlukom drugog nadležnog organa ili pogodnom stranaka pred sudom ili drugim nadležnim organom, zastarevaju nakon deset (10) godina ili čak i ranije ukoliko zakon za njih predviđa kraći rok za zastarevanje”.*
20. Dakle, Osnovni sud je zaključio da je podnosilac zahteva podneo predlog za izvršenje presude Okružnog suda od 10. juna 1985. godine nakon isteka roka koji je propisan članom 361, stav 1 ZOO.
21. Dana 3. juna 2014. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu protiv gore navedene odluke Osnovnog suda od 22. maja 2014. godine.
22. Dana 29. avgusta 2014. godine, Osnovni sud je (odluka Cp. br. 1976/13) odbacio žalbu podnosioca zahteva, jer nije platio traženu sudsku taksu.

23. Gore navedenom odlukom Osnovnog suda od 29. avgusta 2014. godine se izričito savetovalo: *“Protiv ovog rešenja nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 7 (sedam) dana od dana prijema iste pri Apelacionom sudu, a preko ovog suda.”*
24. Na osnovu izjave podnosioca zahteva podnete Sudu od 16. marta 2017. godine, podnosilac zahteva nije uložio žalbu protiv odluke Osnovnog suda Cp. br. 1976/13 od 29. avgusta 2014. godine.

Navodi podnosioca

25. Podnosilac zahteva tvrdi da je došlo od povrede njegovih prava garantovanih članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članovima 6. i 13. EKLJP, članom 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1 [Zaštita imovine] Protokola br. 1 uz EKLJP, kao i članom 54. Ustava. Podnosilac zahteva tvrdi da je prolongiranje i neizvršenje presude Okružnog suda u Prizrenu od 10. juna 1985. godine povredilo njegovo pravo na pravično suđenje.
26. Što se tiče odluke Osnovnog suda Cp. br. 1978/13 od 22. maja 2014. godine, podnosilac zahteva tvrdi da *“Prema praksi ESLJP pitanje ne izvršavanja odluka koje su punosnažne res judicata, predstavlja konstantnu povredu, jer stečeno pravo ne treba da ostane samo na papiru, ili da se delimično sprovede, već treba da se realizuje i u praksi (pogledaj: Presuda Ustavnog suda KI 129/11m deo citiran od suda u Strazburu).”*
27. Podnosilac zahteva, dalje, traži *“[...] da mi utvrdi moje ustavno pravo [člana 46 [Zaštita imovine], i da naredi Skupštini opštine Prizren- Uprava za pravno- vlasničke poslove, izvršenje presude Cp.br. 292/83, od 10.06.1985. godine, odnosno naknadu za eksproprijaciju zemljišta i iznosu od 84.999.10 evra iz zakonsku kamatu od 7.5% koja će se računati od dana eksproprijacije 11.11.1980. godine, sve do konačne isplate.”*
28. Pored toga, podnosilac zahteva traži: *„Konačno, tražim od Ustavnog suda razmatranje zahteva prema Zakonu o Ustavnom sudu, iako zahtev nije podnesen u roku od 4 meseca [...]“.*

Prihvatljivost zahteva

29. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti propisane Ustavom, predviđene Zakonom i dalje uvređene Poslovníkom.
30. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”
31. Sud se poziva i na član 49. Zakona, koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

32. Štaviše, Sud uzima u obzir pravilo 36 (1) (c) Poslovnika, koje propisuje:
- „(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
[...]
(c) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, ili [...]
33. Sud primećuje da podnosilac zahteva osporava odluku Osnovnog suda CP. br. 1976/ 13 od 22. maja 2014. godine. Poslednja odluka u vezi sa slučajem podnosioca zahteva je odluka CP. br. 1976/13 od 29. avgusta 2014. godine Osnovnog suda, kojom je odbačena žalba podnosioca zahteva, jer on nije platio traženu sudsku taksu. Podnosilac zahteva je podneo svoj zahtev Sudu 19. decembra 2016. godine.
34. Što se tiče pitanja zakonskog roka za podnošenje zahteva pred Sudom, podnosilac zahteva tvrdi *“Prema praksi ESLJP pitanje ne izvršavanja odluka koje su punosnažne res judicata, predstavlja konstantnu povredu, jer stečeno pravo ne treba da ostane samo na papiru, ili da se delimično sprovede, već treba da se realizuje i u praksi.”*
35. Što se tiče gore navedene tvrdnje podnosioca zahteva, Sud se poziva na obrazloženje Osnovnog suda, koji je u svojoj odluci zaključio da je zahtev podnosioca za izvršenje presude Okružnog suda od 10. juna 1985. godine zastareo.
36. Pored toga, Sud primećuje da se osporenom odlukom Osnovnog suda od 22. maja 2014. godine izričito savetovalo podnosiocu zahteva da uloži žalbu Apelacionom sudu. Iz naknadne odluke Osnovnog suda od 29. avgusta 2014. godine proizilazi da podnosilac zahteva nije platio propisanu sudsku taksu za svoju žalbu.
37. Nakon toga, 29. avgusta 2014. godine, Osnovni sud je naveo da je protiv ove odluke podnosilac zahteva imao pravo da uloži žalbu. Dakle, podnosilac zahteva je imao priliku da uloži žalbu na odluku Osnovnog suda od 29. avgusta 2014. godine, ali nije to uradio. Iz tog razloga, propust podnosioca zahteva da uloži žalbu Apelacionom sudu treba da se shvati kao odricanje od prava na dalji postupak koji bi mogao da se bavi suštinom njegovih tvrdnji.
38. U zaključku, Sud smatra da pozivajući se na činjenicu da je osporena odluka doneta 22. maja 2014. godine, a podnosilac je podneo svoj zahtev Sudu 19. decembra 2016. godine, zahtev podnosioca nije podnet u zakonskom roku koji je propisan članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) (c) Poslovnika.
39. Sud podseća da je cilj zakonskog roka od četiri meseca u skladu sa članom 49. Zakona i pravilom 36 (1), (c) Poslovnika da promoviše pravnu sigurnost, tako

što će osigurati da se slučajevi koji pokreću pitanja prema Ustavu rešavaju u razumnom roku i da ranije odluke nisu stalno otvorene za osporavanje (vidi: slučaj *O'Loughlin i drugi protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 23274/04, ESLjP, odluka od 25. avgusta 2005. godine).

40. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca neprihvatljiv, jer je podnet van roka.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 49. Zakona i pravilom 36 (1) (c) Poslovnika, na sednici održanoj 3. maj 2017. godine većinom glasova

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI OVU odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi